

Sylwiusz Pergół
Jakub Sokołowski

Bilans zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych Polski

wg stanu na dzień
31 grudnia 2015 r.

Państwowy Instytut Geologiczny
Państwowy Instytut Badawczy

Warszawa, 2016

WODY PODZIEMNE

WODY DO CELÓW PITNYCH I PRZEMYSŁOWYCH

Rozpoznawanie i bilansowanie zasobów wód podziemnych prowadzone jest w oparciu o następujące badania i prace hydrogeologiczne:

- ❑ dokumentowanie zasobów eksploatacyjnych ujęć wód podziemnych;
- ❑ dokumentowanie zasobów dyspozycyjnych i eksploatacyjnych wód podziemnych w granicach wydzielonych obszarów bilansowych kraju;
- ❑ ocenę zasobów dyspozycyjnych i eksploatacyjnych wód podziemnych w skali kraju.

Badania naukowe oraz prace dokumentacyjne o charakterze regionalnym i ogólnokrajowym realizowane są przez Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie oraz przedsiębiorstwa geologiczne, ze środków finansowych Ministerstwa Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Prace związane z dokumentowaniem zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych dla ujęć prowadzone są przez przedsiębiorstwa i firmy geologiczne na zlecenie właścicieli ujęć.

Niniejsze opracowanie przedstawia informacje dotyczące stanu zasobów eksploatacyjnych wód podziemnych kraju za 2015 r.

W 2015 r. zasoby eksploatacyjne zwykłych wód podziemnych były ustalane w dokumentacjach hydrogeologicznych, zatwierdzonych przez organy administracji szczebla wojewódzkiego i powiatowego. Wielkość zasobów eksploatacyjnych zwykłych wód podziemnych, ich przyrosty i ubytki dla poszczególnych województw z uwzględnieniem głównych piętér wodonośnych przedstawia tabela 1.

Tabela 1

Zestawienie ustalonych zasobów eksploatacyjnych zwykłych wód podziemnych w Polsce w 2015 r.

L.p.	Województwo	Powierzchnia km ²	Zasoby eksploatacyjne						
			Ogółem w m ³ /h		Moduł zasobów m ³ /h/km ²	Stan zasobów eksploatacyjnych w m ³ /h z utworów			
			Stan na 2015.12.31	Przyrost -ubytek w 2015 r.		czwarto- rzędowych	neogeńsko- paleogeńskich	kredowych	starszych
	Ogółem	312 685	2 020 220,13	11 233,67	6,46	1 333 048,09	211 980,74	278 331,15	196 860,15
1	Dolnośląskie	19 948	91 578,56	406,18	4,59	61 727,62	20 880,33	3 420,40	5 550,21
2	Kujawsko-Pomorskie	17 970	173 452,49	2 026,84	9,65	134 391,20	29 073,79	8 103,40	1 884,10
3	Lubelskie	25 114	141 746,59	410,59	5,64	24 085,83	12 698,37	104 151,09	811,30
4	Lubuskie	13 984	94 232,10	139,74	6,74	87 538,46	6 679,64	14,00	0,00
5	Łódzkie	18 219	171 112,92	1 442,50	9,39	66 989,03	9 192,10	62 450,58	32 481,21
6	Małopolskie	15 144	74 697,10	717,01	4,93	40 893,79	9 220,03	12 974,03	11 609,25
7	Mazowieckie	35 598	253 637,30	2 560,65	7,13	200 213,85	17 500,87	25 751,43	10 171,15
8	Opolskie	9 412	57 454,39	764,65	6,10	25 160,20	15 378,25	1 916,00	14 999,94
9	Podkarpackie	17 926	58 444,53	411,19	3,26	52 020,44	4 827,01	1 562,08	35,00
10	Podlaskie	20 180	78 508,80	525,80	3,89	76 415,70	2 047,10	34,00	12,00
11	Pomorskie	18 293	164 752,45	843,26	9,01	136 784,61	16 078,54	11 845,30	44,00
12	Śląskie	12 294	108 435,67	554,25	8,82	24 264,31	2 523,01	4 646,51	77 001,84
13	Świętokrzyskie	11 672	60 853,19	303,30	5,21	6 939,23	4 831,50	14 543,70	34 538,76
14	Warmińsko-Mazurskie	24 203	130 978,11	311,00	5,41	123 878,61	6 951,30	148,20	0,00
15	Wielkopolskie	29 826	189 423,64	1 184,87	6,35	114 469,62	46 636,30	25 281,93	3 035,79
16	Zachodniopomorskie	22 902	170 912,29	-1 368,16	7,46	157 275,59	7 462,60	1 488,50	4 685,60

Ogółem stan zasobów eksploatacyjnych zwykłych wód podziemnych na dzień 31.12.2015 r. wynosił 2 020 220,13 m³/h, a przyrost zasobów w 2015 r. w porównaniu do roku poprzedniego osiągnął wielkość 11 233,67 m³/h.

Zestawienie ilości rozpatrzonych opracowań hydrogeologicznych i zatwierdzonych do realizacji odwiertów dla poszczególnych województw przedstawia tabela 2.

Wielkość zasobów eksploatacyjnych w poszczególnych województwach jest bardzo zróżnicowana (fig.1). Maksymalną wartość, wynoszącą 253 637,30 m³/h stwierdzono w województwie mazowieckim. Zasoby przekraczające wartości średnie obserwuje się w województwach: wielkopolskim (189 423,64 m³/h), kujawsko-pomorskim (173 452,49), łódzkim (171 112,92 m³/h), zachodniopomorskim (170 912,29 m³/h), pomorskim (164 752,45 m³/h), lubelskim (141 746,59 m³/h) i warmińsko-mazurskim (130 978,11 m³/h). Minimalną wartość ustalonych zasobów eksploatacyjnych, wynoszącą 57 454,39 m³/h stwierdzono w województwie opolskim. Równie niskie wartości ustalonych zasobów występują w województwach podkarpackim (58 444,53 m³/h), świętokrzyskim (60 853,19 m³/h), małopolskim (74 697,10 m³/h) i podlaskim (78 508,80 m³/h).

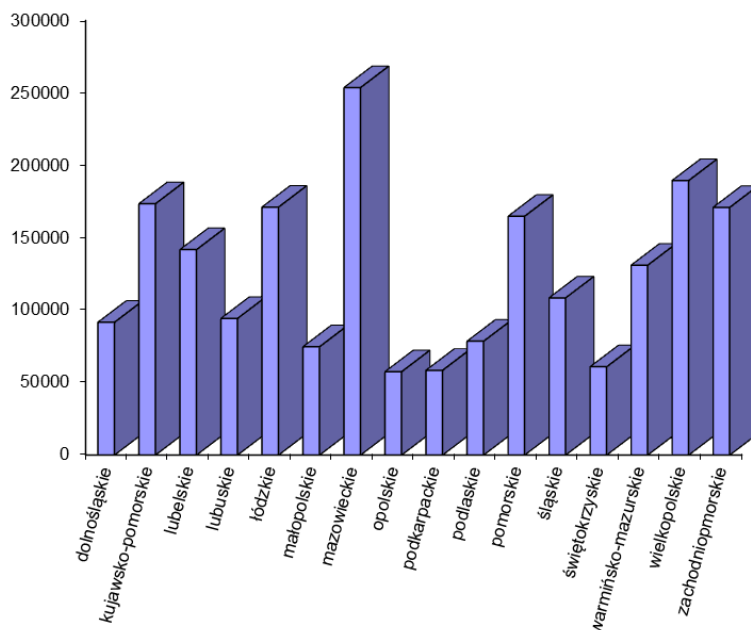

Fig.1. Ustalone zasoby eksploatacyjne w układzie wojewódzkim (m³/h)

Na fig. 2. przedstawiono wartości zasobów eksploatacyjnych zwykłych wód podziemnych w układzie piętrowym. Barwami wyróżniono wody występujące w piętrze czwartorzędowym, neogeńsko-paleogeńskim, kredowym i łącznie w piętrach starszych. Ogółem w Polsce 66,0% ustalonych zasobów eksploatacyjnych zwykłych wód podziemnych jest związane z utworami piętra czwartorzędowego, 10,5% piętra neogenu-paleogenu, 13,8% piętra kredowego oraz 9,7% pięter starszych od kredy, przy czym w poszczególnych województwach widoczne jest znaczne zróżnicowanie stratygraficzne eksploatowanych pięter wodonośnych.

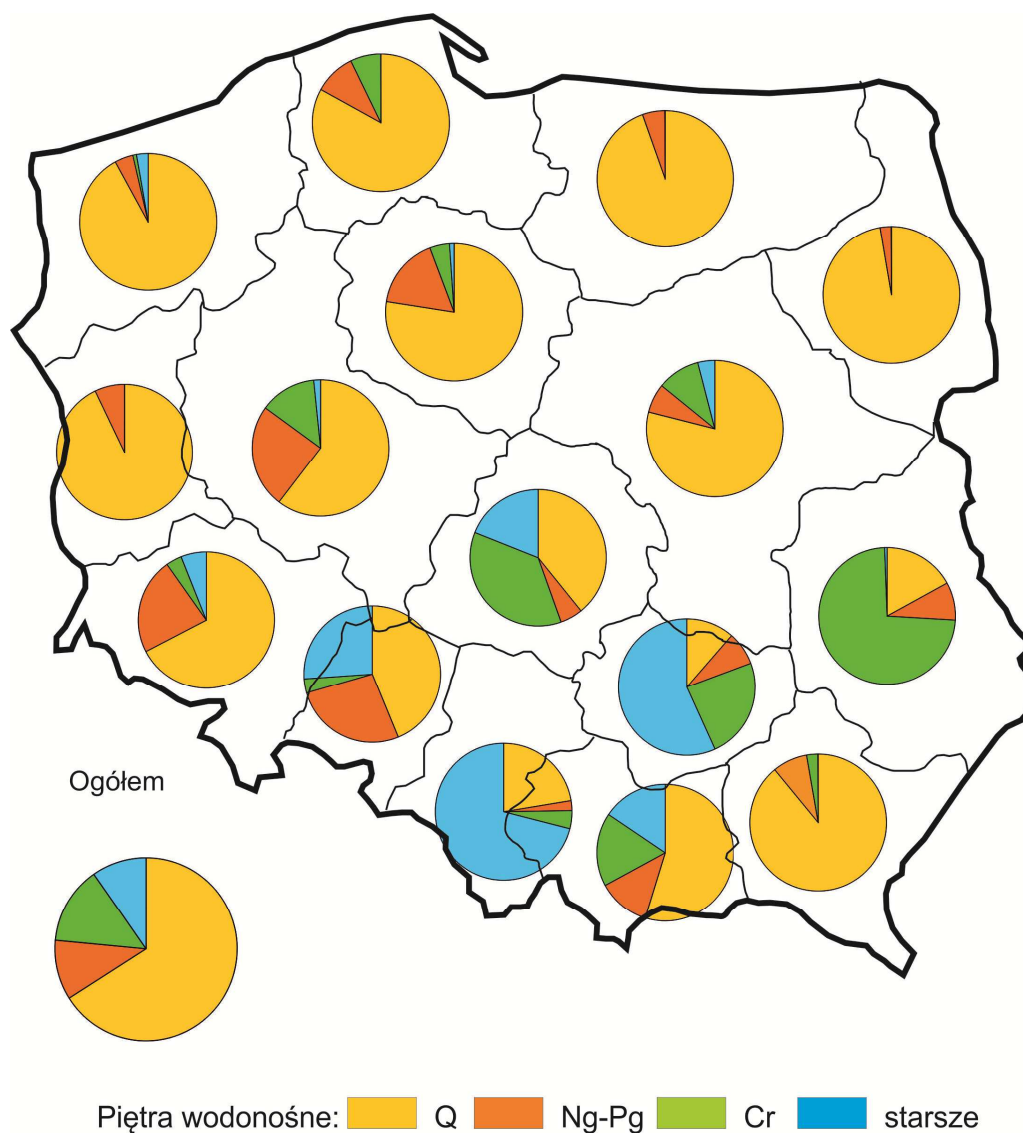

Fig.2. Stan zasobów eksploatacyjnych poszczególnych pięter wodonośnych w układzie wojewódzkim (w %)

WODY PITNE I PRZEMYSŁOWE

Tabela 2

Zestawienie liczby opracowań i otworów hydrogeologicznych
wykonanych w 2015 r.

Lp.	Województwo	Liczba rozpatr. oprac. hydrogeolog.	Liczba odwiertów hydrogeologicznych			
			zatwierdzonych do realizacji		zrealizowanych	
			liczba	metraż	liczba	metraż
Ogółem		3 493	2 190	138 365.50	1 173	56 662.60
1	Dolnośląskie	120	90	4 785.00	39	1 992.00
2	Kujawsko-Pomorskie	654	481	29 786.00	131	7 065.00
3	Lubelskie	138	98	4 570.00	76	3 059.00
4	Lubuskie	110	82	3 754.00	40	1 376.00
5	Łódzkie	286	185	14 019.00	91	3 874.00
6	Małopolskie	249	146	9 594.00	91	4 387.00
7	Mazowieckie	338	172	8 683.00	130	6 449.00
8	Opolskie	71	24	668.00	15	551.00
9	Podkarpackie	147	97	4 584.00	87	2 565.00
10	Podlaskie	59	33	1 799.00	21	1 120.00
11	Pomorskie	402	221	13 707.00	128	7 053.00
12	Śląskie	126	90	5 016.00	59	2 764.00
13	Świętokrzyskie	99	58	3 691.00	32	1 543.00
14	Warmińsko-Mazurskie	118	74	7 115.00	32	2 160.00
15	Wielkopolskie	401	239	21 801.00	143	8 043.00
16	Zachodniopomorskie	175	100	4 797.00	58	2 664.00